

В. Гаркавий, к.е.н., доцент,
О. Морозова, здобувач вищої освіти
Дніпровський державний аграрно-економічний університет

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ РОБОТИ РОСЛИННИЦЬКИХ ГАЛУЗЕЙ В УКРАЇНІ

В таблиці 1 показано зміни площ посівів основних сільськогосподарськими культурами в Україні за останні 5 років (дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях).

Таблиця 1

Площі під сільськогосподарськими культурами в Україні, тис. га [1]

Культури	2015	2020	2020 у % до 2015	2020 ± до 2015
Зернові та зернобобові	14739	15392	104,4	+653
Цукрові буряки	237	220	92,8	-17
Соняшник	5105	6457	126,5	+1352
Картопля	1291	1325	102,6	+34
Овочі відкритого ґрунту	446	464	104,0	+18
Плодові та ягідні культури	235	219	93,2	-16

Дані наведені без урахування посівних площ в окупованих регіонах України. Але, оскільки окупація частини територій України, на жаль, відбувається уже тривалий час, тому можна порівнювати дані за 2020 р. з даними за 2015 р.

Площі посівів зернових і зернобобових культур в Україні, у 2020 р. у порівнянні з 2015 р. зросли на 4,4 %, що в абсолютному вираженні склало 653 тис. га.

За досліджуваний період (2015-20 р.) посіви цукрових буряків в Україні скоротились на відносно невелику площу, - 17 тис. га, або на 7,2 %.

Продовжується скорочення в Україні площ під плодовими і ягідними культурами, - площі під цими культурами в Україні у 2020 р. менші за показник 2015 р. на 16 тис. га.

Доцільно буде проаналізувати динаміки площ посадки (посіву) овочевих культур і картоплі, так би мовити, одним блоком, оскільки проведені розрахунки виявили певні елементи їх подібності. Починаючи з 2015 р. площі під овочами відкритого ґрунту і картоплею в Україні почали збільшуватись. В абсолютному вираженні за період 2015-2020 рр. площі посадки картоплі в Україні зросли на 34 тис. га, овочів – на 18 тис. га. Звісно ця інформація не точна, причини цього указано вище. Якщо ж порівнювати площі посадки картоплі та овочів у 2020 р. з показниками 2015 р. у відносному вираженні, то отримуємо наступні результати: по картоплі площа посадки зросла на 2,6 %, а по овочам на 4,0 %.

Проаналізуємо ситуацію з посівами в Україні такої культури як соняшник. Ситуація дійсно унікальна: площі під посівами даної культури в Україні зростали, за останні 20 років, практично безперервно. Щоправда, мали місце і незначні скорочення площ під цією культурою. Якщо ж проводити порівняння у відносному вираженні, то можна помітити (див. таблицю 1), що за останні п'ять років зростання склало 26,5 %.

В табл. 2 показано обсяг виробництва (валовий збір) основних сільськогосподарських культур в Україні за останні 5 років.

Таблиця 2

**Виробництво сільськогосподарської продукції
в Україні, тис. т [2]**

Продукція	2015	2020	2020 у % до 2015	2020 ± до 2015
Зерно та бобові	60126	64933	108,0	+4807
Цукрові буряки	10331	9150	88,6	-1181
Насіння соняшнику	11181	13110	117,3	+1929
Картопля	20839	20838	100,0	-1
Овочі	9214	9653	104,8	+439
Плоди та ягоди	2153	2024	94,0	-129

Спостерігається нарощування виробництва в Україні зерна і бобових на 8 % (за досліджуваній період), що склало +4807 тис. т додаткового валового збору цієї групи сільськогосподарської продукції.

Обсяг виробництва цукрових буряків (2015-2020 рр.) скоротився на 11,4 %, що у натуральному вираженні склало-

1181 тис. т продукції. Також скоротилось виробництво в Україні плодової і ягідної продукції.

Виробництво картоплі в країні стабільне, а от виробництво овочів відкритого ґрунту, за п'ять років, зросло майже на 5 %. І найпомітніше, за цей період в Україні зросло виробництво насіння соняшнику (+17,3 %). В натуральному вираженні це складає +1929 тис. т.

Список використаних джерел:

1. Рослиництво (1991-2021) (Уточнена посівна площа сільськогосподарських культур, тис.га). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. (дата звернення 27.04.2022).

2. Рослиництво (1991-2021) (Обсяг виробництва (валовий збір) сільськогосподарських культур, тис.т). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. (дата звернення 30.04.2022).

O. Hridin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
State Biotechnological University

KEY ASPECTS OF FINANCING SOCIAL PROTECTION OF THE POPULATION OF UKRAINE

Today, the problem of creating favorable conditions for ensuring an appropriate level of social protection of the population during the war period is becoming of strategic importance. This is due to a significant increase in the number of people in need of social protection and support. In addition, the burden on relevant social services is significantly increasing, social infrastructure is being destroyed, connections are being disrupted, functional responsibilities of officials are being expanded, in particular in the issue of social protection, the work of volunteer organizations, charitable foundations, international organizations is being activated, and so on.

Social insurance and state Social Security are the basic basis of most modern national social protection systems. Therefore, the existence of a balanced state system of social protection is a necessary condition for ensuring the progressive development of modern society [4-5].

It should be noted that in Ukraine, state support for social protection is carried out through budget financing of the expenditure